

Ἡ Ὁσία Μαρία ἡ Αἴγυπτία

Τὸν Βίο τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἴγυπτίας συνέγραψε ὁ Ἅγιος Σωφρόνιος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων († 11 Μαρτίου), ὁ ὁποῖος συνέγραψε διάφορα ἀσκητικὰ καὶ ὕμνογραφικὰ κείμενα ποὺ διαποτίζονται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδόξου θεολογίας καὶ τῆς ἀσκητικῆς παραδόσεως.

Ἡ Ὁσία Μαρία γεννήθηκε στὴν Αἴγυπτο καὶ ἔζησε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ (527 – 565 μ.Χ.). Ἀπὸ τὰ δώδεκα χρόνια τῆς πέρασε στὴν Αἴγυπτο μίᾳ ζωῇ ἀσωτίας, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν μικρὴ αὐτὴ ἡλικία διέφθειρε τὴν παρθενία τῆς καὶ εἶχε ἀσυγκράτητο καὶ ἀχόρταγο τὸ πάθος τῆς σαρκικῆς μείξεως. Ζώντας αὐτὴν τὴν ζωὴ δὲν εἰσέπραττε χρήματα, ἀλλὰ ἀπλῶς ἱκανοποιοῦσε τὸ πάθος τῆς. Ἡ ἴδια ἐξαγορεύθηκε στὸν Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ ὅτι διετέλεσε: «δημόσιον προκείμενη τῆς ἀσωτίας ὑπέκκαυμα, οὐ δόσεώς τινος, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἔνεκεν», κάνοντας δηλαδὴ τὸ ἔργο τῆς δωρεάν, «ἐκτελοῦσα τὸ ἐν ἐμοὶ καταθύμιον». Καὶ ὅπως τοῦ ἀπεκάλυψε, εἶχε ἀκόρεστη ἐπιθυμία καὶ ἀκατάσχετο ἔρωτα νὰ κυλιέται στὸ βόρβορο ποὺ ἦταν ἡ ζωὴ τῆς καὶ σκεπτόταν ἔτσι ντροπιάζοντας τὴν ἀνθρώπινη φύση.

Λόγω τῆς ἀσωτῆς ζωῆς καὶ τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας ποὺ εἶχε, κάποια φορὰ ἀκολούθησε τοὺς προσκυνητὲς ποὺ πήγαιναν στὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν Τίμιο Σταυρό. Καὶ αὐτὸ τὸ ἔκανε, ὄχι γιὰ νὰ

προσκυνήσει τὸν Τίμιο Σταυρό, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἔχει πολλοὺς ἐραστές πὺ θὰ ἦταν ἔτοιμοι νὰ ἱκανοποιήσουν τὸ πάθος της. Περιγράφει δὲ καὶ ἡ ἴδια ρεαλιστικὰ καὶ τὸν τρόπο πὺ ἐπιβιβάστηκε στὸ πλοιάριο. Καί, ὅπως ἡ ἴδια ἀποκάλυψε, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ της δὲν ὑπῆρχε εἶδος ἀσέλγειας ἀπὸ ὅσα λέγονται καὶ δὲν λέγονται, τοῦ ὁποῖου δὲν ἔγινε διδάσκαλος σὲ ἐκείνους τοὺς ταλαίπωρους ταξιδιωτές. Καὶ ἡ ἴδια ἐξέφρασε τὴν ἀπορία της γιὰ τὸ πῶς ἡ θάλασσα ὑπέφερε τις ἀσωτίες της καὶ γιατί ἡ γῆ δὲν ἀνοιξε τὸ στόμα της καὶ δὲν τὴν κατέβασε στὸν ἄδη, ἐπειδὴ εἶχε παγιδεύσει τόσες ψυχές. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ αὐτοῦ δὲν ἀρκέστηκε στὸ ὅτι διέφθειρε τοὺς νέους, ἀλλὰ διέφθειρε καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως καὶ τοὺς ξένους ἐπισκέπτες. Καὶ στὰ Ἱεροσόλυμα πὺ πῆγε κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, περιφερόταν στοὺς δρόμους «ψυχὰς νέων ἀγρεύουσα».

Αἰσθάνθηκε ὅμως, βαθιὰ μετάνοια ἀπὸ ἓνα θαυματουργικὸ γεγονός. Ἐνῶ εἰσερχόταν στὸ ναὸ γιὰ νὰ προσκυνήσει τὸ Εὐλο τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, κάποια δύναμη τὴν ἐμπόδισε νὰ προχωρήσει. Στὴν συνέχεια στάθηκε μπροστὰ σὲ μία εἰκόνα τῆς Παναγίας, ἔδειξε μεγάλη μετάνοια καὶ ζήτησε τὴν καθοδήγηση καὶ βοήθεια τῆς Παναγίας. Μὲ τὴν βοήθεια τῆς Θεοτόκου εἰσῆλθε ἀνεμπόδιστα αὐτὴ τὴν φορὰ στὸν ἱερὸ ναὸ καὶ προσκύνησε τὸν Τίμιο Σταυρό. Στὴν συνέχεια, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὴν Παναγία, ἄκουσε φωνὴ πὺ τὴν προέτρεπε νὰ πορευθεῖ στὴν ἔρημο, πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Ἀμέσως ζήτησε τὴν συνδρομὴ καὶ τὴν προστασία τῆς Θεοτόκου καὶ πῆρε τὸν δρόμο της πρὸς τὴν ἔρημο, ἀφοῦ προηγουμένως πέρασε ἀπὸ τὴν ἱερὰ μονὴ τοῦ Βαπτιστοῦ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ καὶ κοινώνησε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Στὴν ἔρημο ἔζησε σαράντα ἑπτὰ χρόνια, χωρὶς ποτὲ νὰ συναντήσει ἄνθρωπο.

Κατὰ τὰ πρῶτα δεκαεπτὰ χρόνια στὴν ἔρημο, πάλεψε πολὺ σκληρὰ γιὰ νὰ νικήσει τοὺς λογισμοὺς καὶ τις ἐπιθυμίες της, οὐσιαστικὰ γιὰ νὰ νικήσει τὸν διάβολο πὺ τὴν πολεμοῦσε μὲ τις ἀναμνήσεις τῆς προηγούμενης ζωῆς.

Ἡ Ὁσία ζοῦσε δεκαεπτὰ χρόνια στὴν ἔρημο «θηρσὶν ἀνημέροις ταῖς ἀλόγοις ἐπιθυμίαις πυκτεύουσα». Εἶχε πολλὰς ἐπιθυμίες φαγητῶν, ποτῶν καὶ «πορνεικῶν ἀσμάτων» καὶ πολλοὺς λογισμοὺς πὺ τὴν ὠθοῦσαν πρὸς τὴν πορνεία. Ὅμως, ὅταν ἐρχόταν κάποιος λογισμὸς μέσα της, ἔπεφτε στὴν γῆ, τὴν ἔβρεχε μὲ δάκρυα καὶ δὲν σηκωνόταν ἀπὸ τὴ γῆ «ἕως ὅτου τὸ φῶς ἐκείνο τὸ γλυκὺ περιέλαμψεν καὶ τοὺς λογισμοὺς τοὺς ἐνοχλοῦντας

μοι ἐδίωξεν». Συνεχῶς προσευχόταν στήν Παναγία, τήν ὁποία εἶχε ἐγγυήτρια τῆς ζωῆς τῆς μετανοίας πού ἔκανε. Τò ἱμάτιό της σχίσθηκε καί καταστράφηκε καί ἔκτοτε παρέμεινε γυμνή. Καιγόταν ἀπό τόν καύσωνα καί ἔτρεμε ἀπό τόν παγετό καί «ὡς πολλάκις με χαμαί πεσοῦσαν ἄπνουν μεῖναι σχεδόν καί ἀκίνητον».

Ὑστερα ἀπό σκληρό ἀγῶνα, μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ καί τήν συνεχή προστασία τῆς Παναγίας, ἐλευθερώθηκε ἀπό τούς λογισμούς καί τίς ἐπιθυμίες, ὅποτε μεταμορφώθηκε τὸ λογιστικό καί παθητικό μέρος τῆς ψυχῆς της, καθὼς ἐπίσης ἐθεώθηκε καί τὸ σῶμα της.

Λόγω τῆς μεγάλης πνευματικῆς της καταστάσεως στήν ὁποία ἔφθασε ἡ Ὁσία Μαρία, ἔλαβε ἀπό τόν Θεό τὸ διορατικό χάρισμα.

Ἦταν γυμνή ἀλλά τὸ σῶμα της ὑπερέβη τίς ἀνάγκες τῆς φύσεως. Λέγει ἡ ἴδια: «Γυμνή γάρ εἰμί, καί γυμνή, καθάπερ ὄραξ, καί τήν αἰσχύνην τοῦ σώματός μου ἀπερικάλυπτον ἔχουσα». Τὸ σῶμα τρεφόταν μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ: «Τρέφομαι γάρ καί σκέπτομαι τῷ ῥήματι τοῦ Θεοῦ διακρατοῦντος τὰ σύμπαντα». Στὴ περίπτωσή της, ὅπως καί σὲ ἄλλες περιπτώσεις Ἁγίων, παρατηροῦμε ὅτι ἀναστέλλονται οἱ ἐνέργειες τοῦ σώματος. Αὐτὴ ἡ ἀναστολή τῶν σωματικῶν ἐνεργειῶν ὀφειλόταν στὸ ὅτι ἡ ψυχὴ της δεχόταν τὴν ἐνέργεια τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί αὐτὴ ἡ θεία ἐνέργεια διαπορθευόταν καί στὸ σῶμα της: «Ἀρκεῖν εἶποῦσα τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος, ὥστε συντηρεῖν τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς ἀμίαντον».

Ἐκείνη τὴν περίοδο ἀσκήτεψε σὲ ἓνα μοναστήρι ὁ Ἱερομόναχος Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς († 4 Ἀπριλίου), πού ἦταν κεκοσμημένος μέ ἀγιότητα βίου. Ἐβλεπε θεία ὀράματα, καθὼς τοῦ εἶχε δοθεῖ τὸ χάρισμα τῶν θείων ἐλλάμψεων, λόγω τοῦ ὅτι ζοῦσε μέχρι τὰ πενήντα τρία του χρόνια μέ μεγάλη ἀσκησιμὴ καί ἦταν φημισμένος στήν περιοχὴ του. Τότε, ὅμως, εἰσῆλθε μέσα του ἓνας λογισμὸς κάποιας πνευματικῆς ὑπεροψίας, γιὰ τὸ ἂν δηλαδὴ ὑπῆρχε ἄλλος μοναχὸς πού θὰ μπορούσε νὰ τὸν ὠφελήσει ἢ νὰ τοῦ διδάξει κάποιο καινούργιο εἶδος ἀσκήσεως. Ὁ Θεός, γιὰ νὰ τὸν διδάξει καί νὰ τὸν διορθώσει, τοῦ ἀποκάλυψε ὅτι κανένας ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ φθάσει στήν τελειότητα. Καί στήν συνέχεια τοῦ ὑπέδειξε νὰ πορευθεῖ σὲ ἓνα μοναστήρι πού βρισκόταν κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμό.

Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς ὑπάκουσε στήν φωνὴ τοῦ Θεοῦ καί πῆγε στὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, πού τοῦ ὑποδείχθηκε. Ἐκεῖ

συνάντησε τὸν ἡγούμενο καὶ τοὺς μοναχοὺς, καὶ διέκρινε ὅτι ἀκτινοβολοῦσαν τὴ Χάρη καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ζώντας ἔντονη μοναχικὴ ζωὴ μὲ ἀκτημοσύνη, μὲ μεγάλη ἄσκηση καὶ ἀδιάλειπτη προσευχή.

Στὸ μοναστήρι αὐτὸ ὑπῆρχε ἓνας κανόνας. Σύμφωνα μὲ αὐτόν, τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, ἀφοῦ οἱ μοναχοὶ κοινωνοῦσαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, προσεύχονταν καὶ ἀσπάζονταν μεταξύ τους, καὶ ἔπειτα ἐλάμβαναν ὁ καθένας τους μερικὲς τροφές καὶ ἔφευγαν στὴν ἔρημο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, γιὰ νὰ ἀγωνισθοῦν κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τεσσαρακοστῆς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀσκήσεως. Ἐπέστρεφαν δὲ στὸ μοναστήρι τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων, γιὰ νὰ ἐορτάσουν τὰ Πάθη, τὸν Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Εἶχαν ὡς κανόνα νὰ μὴν συναντᾶ κανεὶς τὸν ἄλλο ἀδελφὸ στὴν ἔρημο καὶ νὰ μὴν τὸν ἐρωτᾶ, ὅταν ἐπέστρεφαν, γιὰ τὸ εἶδος τῆς ἀσκήσεως ποὺ ἔκανε τὴν περίοδο αὐτή.

Αὐτὸν τὸν κανόνα ἐφάρμοσε καὶ ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς. Ἀφοῦ ἔλαβε ἐλάχιστες τροφές, βγήκε ἀπὸ τὸ μοναστήρι καὶ πορεύθηκε στὴν ἔρημο, ἔχοντας τὴν ἐπιθυμία νὰ εἰσέλθει ὅσο μποροῦσε πιὸ βαθειὰ σὲ αὐτή, μὲ τὴν ἐλπίδα μήπως συναντήσῃ κάποιον ἀσκητὴ ποὺ θὰ τὸν βοηθοῦσε νὰ φθάσῃ σὲ αὐτὸ ποὺ ποθοῦσε. Πορευόταν προσευχόμενος καὶ τρώγοντας ἐλάχιστα. Κοιμόταν δὲ ὅπου εὐρισκόταν.

Εἶχε περπατήσει μία πορεία εἴκοσι ἡμερῶν ὅταν, κάποια στιγμή ποὺ κάθισε νὰ ξεκουραστῆ καὶ ἔψελνε, εἶδε στὸ βάθος μία σκιά ποὺ ἔμοιαζε μὲ ἀνθρώπινο σῶμα. Στὴν ἀρχὴ θεώρησε ὅτι ἦταν δαιμονικὸ φάντασμα, ἀλλὰ ἔπειτα διαπίστωσε ὅτι ἦταν ἄνθρωπος. Αὐτὸ τὸ ὄν ποὺ ἔβλεπε ἦταν γυμνό, εἶχε μαῦρο σῶμα –τὸ σῶμα αὐτὸ προερχόταν ἀπὸ τὶς ἡλιακὲς ἀκτίνες– καὶ εἶχε στὸ κεφάλι του λίγες ἄσπρες τρίχες, ποὺ δὲν ἔφθαναν πιὸ κάτω ἀπὸ τὸν λαιμό. Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς ἔβλεπε τὴν Ὁσία Μαρία, τὴν ὥρα ποὺ προσευχόταν. Ἡ Ὁσία Μαρία ἢ Αἰγυπτία ἀσκοῦσε τὴν ἀδιάλειπτη προσευχή καὶ μάλιστα ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς τὴν εἶδε ὅταν ἐκείνη ὑψωσε τὰ μάτια της στὸν οὐρανὸ καὶ ἄπλωσε τὰ χέρια της καὶ «ἤρξατο εὐχεσθαι ὑποψιθυρίζουσα· φωνὴ δὲ αὐτῆς οὐκ ἠκούετο ἔναρθρος». Καὶ σὲ κάποια στιγμή, ἐνῶ ἐκεῖνος καθόταν σύντρομος, «ὄρα αὐτὴν ὑψωθεῖσαν ὡς ἓνα πῆχυν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τῷ ἀέρι κρεμαμένην καὶ οὕτω προσεύχεσθαι».

Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς προσπάθησε νὰ πλησιάσει, γιὰ νὰ διαπιστώσει τί ἦταν αὐτὸ ποὺ ἔβλεπε, ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινο ἐκεῖνο ὄν ἀπομακρυνόταν. Ἐτρεχε ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς, ἔτρεχε καὶ ἐκεῖνο. Καὶ ὁ Ἀββᾶς κραύγαζε μὲ δάκρυα πρὸς αὐτὸ ὥστε νὰ σταματήσει, γιὰ νὰ λάβει τὴν εὐλογία του. Ἐκεῖνο ὅμως δὲν ἀνταποκρινόταν. Μόλις ἔφθασε ὁ Ἀββᾶς σὲ κάποιο χεῖμαρο καὶ ἀπόκαμε, ἐκεῖνο τὸ ἀνθρώπινο ὄν ἀφοῦ τὸν ἀποκάλεσε μὲ τὸ μικρὸ του ὄνομα, πρᾶγμα ποὺ προκάλεσε μεγάλη ἐντύπωση στὸν Ἀββᾶ, τοῦ εἶπε ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ γυρίσει καὶ νὰ τὸν δεῖ κατὰ πρόσωπο, γιὰτί εἶναι γυναῖκα γυμνή καὶ ἔχει ἀκάλυπτα τὰ μέλη τοῦ σώματός της. Τὸν παρακάλεσε, ἂν θέλει, νὰ τῆς δώσει τὴν εὐχή του καὶ νὰ τῆς ρίξει ἓνα κουρέλι ἀπὸ τὰ ροῦχα του, γιὰ νὰ καλύψει τὸ γυμνὸ σῶμα της. Ὁ Ἀββᾶς ἔκανε ὅτι τοῦ εἶπε καὶ τότε ἐκείνη στράφηκε πρὸς αὐτόν. Ὁ Ἀββᾶς ἀμέσως γονάτισε γιὰ νὰ λάβει τὴν εὐχή της, ἐνῶ τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ ἐκείνη. Καὶ παρέμειναν καὶ οἱ δυὸ γονατιστοὶ «ἕκαστος ἐξαιτῶν εὐλογῆσαι τὸν ἕτερον».

Ἐπειδὴ ὁ Ἀββᾶς ἀναρωτιόταν μήπως ἔβλεπε μπροστὰ του κάποιο ἄυλο πνεῦμα, ἐκείνη διακρίνοντας τοὺς λογισμοὺς του, τοῦ εἶπε ὅτι εἶναι ἁμαρτωλή, ποὺ ἔχει περτελισθῆ ἀπὸ τὸ ἅγιο Βάπτισμα καὶ εἶναι χῶμα καὶ στάχτη καὶ ὄχι ἄυλο πνεῦμα.

Ἡ Ὁσία Μαρία κατὰ τὴν συνάντησή αὐτή, ἀφοῦ ἀποκάλυψε ὅλη τὴν ζωὴ της, ζήτησε ἀπὸ τὸν Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ νὰ ἔλθει κατὰ τὴν Μεγάλῃ Πέμπτῃ τῆς ἐπόμενης χρονιάς, σὲ ἓναν ὀρισμένον τόπον ἐν τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, κοντὰ σὲ μία κατοικημένη περιοχὴ, γιὰ νὰ τὴν κοινωνήσῃ, ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια μεγάλης μετάνοιας ποὺ μεταμόρφωσε τὴν ὑπαρξή της. «Καὶ νῦν ἐκείνου ἐφίεμαι ἀκατασχέτω τῷ ἔρωτι», τοῦ εἶπε, δηλαδὴ εἶχε ἀκατάσχετο ἔρωτα νὰ κοινωνήσῃ τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς ἐπέστρεψε στὸ μοναστήρι χωρὶς νὰ πεῖ σὲ κανένα τί ἀκριβῶς συνάντησε, σύμφωνα ἄλλωστε καὶ μὲ τὸν κανόνα ποὺ ὑπῆρχε σὲ ἐκείνη τὴν ἱερὰ μονή. Ὅμως, συνεχῶς παρακαλοῦσε τὸν Θεὸ νὰ τὸν ἀξιώσει νὰ δεῖ καὶ πάλι «τὸ ποθούμενον πρόσωπον» τὴν ἐπόμενη χρονιά καὶ μάλιστα ἦταν στεναχωρημένος γιὰτί δὲν περνοῦσε ὁ χρόνος, καθὼς ἤθελε ὅλος αὐτὸς ὁ χρόνος νὰ ἦταν μία ἡμέρα.

Τὸ ἐπόμενο ἔτος ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς ἀπὸ κάποια ἀρρώστια δὲν μπόρεσε νὰ βγεῖ ἀπὸ τὸ μοναστήρι ἐν τῇ ἔρημῳ, ὅπως ἔκαναν οἱ ἄλλοι πατέρες ἐν τῇ

ἀρχὴ τῆς Σαρακοστῆς καὶ ἔτσι παρέμεινε στὸ μοναστήρι. Καὶ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων, ὅταν εἶχαν ἐπιστρέψει οἱ ἄλλοι πατέρες τῆς Μονῆς, ἐκεῖνος ἐτοιμάσθηκε νὰ πορευθεῖ στὸν τόπο ποῦ τοῦ εἶχε ὑποδείξει ἡ Ὁσία, γιὰ νὰ τὴν κοινωνήσει.

Τὴν Μεγάλῃ Πέμπτῃ πῆρε μαζί του σὲ ἓνα μικρὸ ποτήρι τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, πῆρε μερικὰ σύκα καὶ χουρμάδες καὶ λίγη βρεγμένη φακὴ καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ μοναστήρι γιὰ νὰ συναντήσει τὴν Ὁσία Μαρία. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκείνη ἀργοποροῦσε νὰ ἔλθει στὸν καθορισμένο τόπο, ὁ Ἀββᾶς προσευχόταν στὸν Θεὸ μὲ δάκρυα νὰ μὴν τοῦ στερήσει λόγῳ τῶν ἁμαρτιῶν του τὴν εὐκαιρία νὰ τὴ δεῖ ἐκ νέου.

Μετὰ τὴν θερμὴ προσευχὴ τὴν εἶδε ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ Ἰορδάνη ποταμοῦ, νὰ κάνει τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, νὰ πατᾶ πάνω στὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ «περιπατοῦσαν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐπάνω καὶ πρὸς ἐκεῖνον βαδίζουσιν». Στὴν συνέχεια ἡ Ὁσία τὸν παρακάλεσε νὰ πεῖ τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως καὶ τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Ἀκολούθως ἀσπάσθηκε τὸν Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ καὶ κοινωνήσῃ τῶν ζωοποιῶν Μυστηρίων. Ἐπειτα ὑψωσε τὰ χέρια τῆς στὸν οὐρανό, ἀναστέναξε μὲ δάκρυα καὶ εἶπε: «Νῦν ἀπολύεις τὴν δούλην σου, ὦ Δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου».

Στὴν συνέχεια, ἀφοῦ τὸν παρακάλεσε νὰ ἔλθει καὶ τὸ ἐπόμενο ἔτος στὸ χεῖμαρρο ποῦ τὴν εἶχε συναντήσει τὴν πρώτη φορὰ, ζήτησε τὴν προσευχὴ του. Ὁ Ἀββᾶς ἄγγιξε τὰ πόδια τῆς Ὁσίας, ζήτησε καὶ αὐτὸς τὴν προσευχὴ τῆς καὶ τὴν ἄφησε νὰ φύγει «στένων καὶ ὀδυρόμενος», διότι τολμοῦσε «κρατῆσαι τὴν ἀκράτητον». Ἐκείνη ἔφυγε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο μὲ τὸν ὅποιο ἦλθε, πατώντας δηλαδὴ πάνω στὰ νερὰ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ.

Τὸ ἐπόμενο ἔτος, σύμφωνα καὶ μὲ τὴν παράκληση τῆς Ὁσίας, ὁ Ἀββᾶς βιαζόταν νὰ φθάσει «πρὸς ἐκεῖνο τὸ παράδοξο θέαμα». Ἀφοῦ βάδισε πολλὰς ἡμέρας καὶ ἔφθασε στὸν τόπο ἐκεῖνο, ἔψαχνε «ὡς θηρευτῆς ἐμπειρότατος» νὰ δεῖ «τὸ γλυκύτατο θήραμα», τὴν Ὁσία τοῦ Θεοῦ. Ὅμως δὲν τὴν ἔβλεπε πουθενά. Τότε ἄρχισε νὰ προσεύχεται στὸν Θεὸ κατανυκτικά: «Δεῖξόν μοι, Δέσποτα, τὸν θησαυρόν σου τὸν ἄσυλον, ὃν ἐν τῇδε τῇ ἐρήμῳ κατέκρυψας· δεῖξόν μοι, δέομαι, τὸν ἐν σώματι ἄγγελον, οὗ οὐκ ἔστιν ὁ κόσμος ἀπάξιος». Γιὰ τὸν Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ ἡ Ὁσία Μαρία ἦταν ἄθικτος θησαυρός, ἄγγελος μέσα σὲ σῶμα, ποῦ ὁ κόσμος δὲν ἦταν ἄξιος νὰ τὸν ἔχει. Καὶ προσευχόμενος μὲ τὰ λόγια αὐτὰ εἶδε «κεκεμμένην τὴν

Όσϊαν νεκράν, καὶ τὰς χεῖρας οὕτως ὥσπερ ἔδει τυπώσασαν καὶ πρὸς ἀνατολὰς ὀρώσαν κειμένην τῷ σχήματι». Βρῆκε δὲ καὶ δική της γραφή πού ἔλεγε: «Θάψον, ἄββᾶ Ζωσιμᾶ, ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ τῆς ταπεινῆς Μαρίας τὸ λείψανον, ἀποδὸς τὸν χοῦν τῷ χοῖ, ὑπὲρ ἐμοῦ διὰ παντὸς πρὸς τὸν Κύριον προσευχόμενος, τελειωθείσης, μηνὶ Φαρμουθὶ (κατ' Αἰγυπτίους, ὅπως ἐστὶ κατὰ Ρωμαίους Ἀπρίλιος), ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ τοῦ πάθους τοῦ σωτηρίου, μετὰ τὴν τοῦ θείου καὶ μυστικοῦ δείπνου μετάληψιν». Τὴν βρῆκε δηλαδὴ νεκρῆ, κείμενη στὴν γῆ, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα καὶ βλέποντας πρὸς τὴν ἀνατολή. Συγχρόνως βρῆκε καὶ γραφή πού τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὴν ἐνταφιάσει.

Ἡ Όσϊα κοιμήθηκε τὴν ἴδια ἡμέρα πού κοινώνησε, ἀφοῦ εἶχε διασχίσει σὲ μία ὥρα ἀπόσταση τὴν ὁποία διήνυσε τὸ ἐπόμενο ἔτος ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς σὲ εἴκοσι ἡμέρες. Γράφει ὁ Ἅγιος Σωφρόνιος: «καὶ ἦν περ ὠδευσεν ὁδὸν Ζωσιμᾶς διὰ εἴκοσι ἡμερῶν κοπιῶν, εἰς μίαν ὥραν Μαρίαν διέδραμεν, καὶ εὐθὺς πρὸς τὸν Θεὸν ἐξεδήμησεν». Τὸ σῶμα της εἶχε ἀποκτήσει ἄλλες ιδιότητες, εἶχε μεταμορφωθεῖ.

Στὴν συνέχεια ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς, ἀφοῦ ἔκλαψε πολὺ καὶ εἶπε ψαλμοὺς κατάλληλους γιὰ τὴν περίστασι, «ἐποίησεν εὐχὴν ἐπιτάφιον». Καὶ μετὰ μὲ μεγάλη κατάνυξι, «βρέχων τὸ σῶμα τοῖς δάκρυσιν» ἐπιμελήθηκε τὰ τῆς ταφῆς. Ἐπειδὴ, ὅμως, ἡ γῆ ἦταν σκληρῆ καὶ ὁ ἴδιος ἦταν προχωρημένης ἡλικίας, γι' αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν σκάψει καὶ βρισκόταν σὲ ἀπορία. Τότε «ὄρᾳ λέοντα μέγαν τῷ λειψάνῳ τῆς Όσϊας παρεστῶτα καὶ τὰ ἴχνη αὐτῆς ἀναλείχοντα», δηλαδὴ εἶδε ἓνα λιοντάρι νὰ στέκεται δίπλα στὸ λείψανο τῆς Όσϊας καὶ νὰ γλείφει τὰ ἴχνη της. Ὁ Ἀββᾶς τρόμαξε, ἀλλὰ τὸ ἴδιο τὸ λιοντάρι «οὐχὶ τοῦτον τοῖς κινήμασι μόνον ἀσπαζόμενον, ἀλλὰ καὶ προθέσει», δηλαδὴ τὸ ἴδιο τὸ λιοντάρι καλόπιανε τὸν Ἀββᾶ καὶ τὸν παρακινουῦσε καὶ μὲ τίς κινήσεις του καὶ μὲ τίς προθέσεις του, νὰ προχωρήσει στὸν ἐνταφιασμό της. Λαμβάνοντας ὁ Ἀββᾶς θάρρος ἀπὸ τὸ ἡμερο τοῦ λιονταριοῦ, τὸ παρακάλεσε νὰ σκάψει αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸν λάκκο, γιὰ νὰ ἐνταφιασθεῖ τὸ ἱερὸ λείψανο τῆς Όσϊας Μαρίας, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀδυνατοῦσε. Τὸ λιοντάρι ὑπάκουσε. «Εὐθὺς δὲ ἅμα τῷ σώματι θαπτόμενο», δηλαδὴ μὲ τὰ μπροστινά του πόδια ἔσκαψε τὸ λάκκο, ὅσο ἔπρεπε, γιὰ νὰ ἐνταφιασθεῖ τὸ σκῆνωμα τῆς Όσϊας Μαρίας.

Ὁ ἐνταφιασμὸς τῆς Όσϊας ἐγίνε προσευχομένου τοῦ Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ καὶ τοῦ λιονταριοῦ «παρεστῶτος». Μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸ ἐφυγαν καὶ οἱ δύο, «ὁ

μὲν λέων ἐπὶ τὰ ἔνδον τῆς ἐρήμου ὡς πρόβατον ὑπεχώρησε. Ζωσιμᾶς δὲ ὑπέστρεψεν, εὐλογῶν καὶ αἰνῶν τὸν Θεὸν ἡμῶν».

Καὶ ὁ Ἅγιος Σωφρόνιος, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, καταλήγει ὅτι ἔγραψε αὐτὸ τὸ βίο «κατὰ δύναμιν» καὶ «τῆς ἀληθείας μηδὲν προτιμῆσαι θέλων».

Ὁ βίος τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, δείχνει πῶς μία πόρνη μπορεῖ νὰ γίνῃ κατὰ Χάριν θεός, πῶς ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ γίνῃ ἄγγελος ἐν σώματι καὶ πῶς ἢ κατὰ Χριστὸν ἐλπίδα μπορεῖ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ διαβόλου προερχόμενη ἀπόγνωση. Στὸ πρόσωπο τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας βλέπουμε τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἀναζητᾷ τὴν ἡδονὴ καὶ κυνηγᾷ τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὴν ἱκανοποίησίν τους, ἀλλὰ ὅμως μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νὰ ἐξαγιασθεῖ τόσο πολὺ, ὥστε νὰ φθάσῃ στὸ σημεῖο νὰ τὴν κυνηγοῦν οἱ Ἅγιοι γιὰ νὰ λάβουν τὴν εὐλογία τῆς καὶ νὰ ἀσπασθοῦν τὸ τετιμημένο τῆς σῶμα, καθὼς ἐπίσης νὰ τὴ σέβονται καὶ τὰ ἄγρια ζῶα.

Ἡ Ὁσία Μαρία ἢ Αἰγυπτία μὲ τὴν μετάνοιά της, τὴν βαθιὰ της ταπείνωση, τὴν ὑπέρβαση ἐν Χάριτι τοῦ θνητοῦ καὶ παθητοῦ σώματός της, ἀφ' ἑνὸς μὲν προσφέρει μία παρηγοριὰ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ταπεινώνει ἐκείνους ποὺ ὑπερηφανεύονται γιὰ τὰ ἀσκητικὰ τους κατορθώματα. Δὲν ἡμέρωσε μόνο τὰ ἄγρια θηρία ποὺ ὑπῆρχαν μέσα της, δηλαδὴ τὰ ἄλογα πάθη, ἀλλὰ ὑπερέβη ὅλα τὰ ὄρια τῆς ἀνθρώπινης φύσεως καὶ ἡμέρωσε ἀκόμη καὶ τὰ ἄγρια θηρία τῆς κτίσεως.

Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ ὁ πλοῦτος τῆς ἐνανθρωπίσεως τοῦ Χριστοῦ, ποὺ φυλάσσεται μέσα στὴν Ἐκκλησία. Μὲ τὴν ἀποκαλυπτικὴ θεολογία καὶ τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴ ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ μεταμορφωθεῖ ὀλοκληρωτικά. Ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τὴν μνήμη τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ τὴν Ἐ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν.

Ἀπολυτίκιον. ᾠδὸς πλ. α'

Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Φωτισθεῖσα ἐνθέως Σταυροῦ τῆ χάριτι, τῆς μετανοίας ἐδείχθης φωτοφανῆς λαμπηδῶν, τῶν παθῶν τὸν σκοτασμὸν λιποῦσα πάνσεμνε· ὅθεν ὡς ἄγγελος Θεοῦ, Ζωσιμᾶ τῷ ἱερῷ, ὠράθης ἐν τῇ ἐρήμῳ, Μαρία Ὁσία Μῆτερ· μεθ' οὗ δυσώπει ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Κοντάκιον. ᾠδὸς β'

Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Τοῖς τῶν ἀγώνων σου πόνοις θεόληπτε, τὸ τῆς ἐρήμου τραχὺ καθηγίασας·
διό σου τὴν μνήμην δοξάζομεν, ἐν ὑμνωδίαις Μαρία τιμῶντές σε, Ὁσία
Ὁσίων ἀγλάϊσμα.

Ἐτερον Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ΄

Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τῆς μετανοίας τὴν λαμπάδα τὴν πολύφωτον καὶ ἐγκρατείας τὴν εἰκόνα
τὴν θεόγραφον, τὴν Μαρίαν ἀνυμνήσωμεν τὴν Ὁσίαν.

Ἐν ἐρήμῳ γὰρ ὡς ἄγγελος ἐβίωσε καὶ τὸν τρώσαντα αὐτὴν πρόην
κατήσχυνε· ταύτη λέγοντες· χαίροις Μῆτερ ἰσάγγελε.

Μεγαλυνάριον.

Αἴγυπτον φυγοῦσα τὴν τῶν παθῶν, δάκρυσιν ἐκπλύνεις, ἀμαρτίας τὸν
μολυσμόν, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ Ἰορδάνου Μῆτερ, ὡς ἄγγελος Μαρία,
ὄντως ἠγώνισαι.

Πηγή: Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου Καρέα

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος

(Καθηδρικός Ἱερός Ναός Ἁγίας Τριάδος Βύρωνος)